CM5-29 A Telephone Booth - סימן במקום

Bava Metzia (23a)

במקרם לטעמיה במקום — And Rava explains the Baraisa according to his view that the sheaves are identifiable by their place. Therefore: שלו שלו — כריכות ברשות הרבים הרי אלו שלו — If small sheaves were found in a public domain, they belong to [the finder], דמינשתפא — because [a small sheaf] is moved about by people and animals who kick it. The place where it is found is therefore often not the place where it was lost. If they were בַּרְשׁוּת הַיַּחִיד חַיַּיב לְהַכְרִיז — If they were found in the private domain, [the finder] is obligated to announce his find, דלא מינשתפא — because [the sheaf] is not moved about by the limited traffic of the private domain. והאלומות — But if large sheaves were found, בין ברשות הרבים — whether they were found in בין ברשות הַיַּחִיד — or whether they were found in a private domain, a public domain, מטל ומכריי — [the finder] must take them and announce his find. Why? כיון דיקירי — Since they are heavy, לא מינשתפא — they are not moved about.

Bava Metzia (23b)

בּיבְי מִרב נַּחְמָן — Rav Bivi inquired of Rav Nachman: מָקוֹם הֲוֵי סִימֶן — Is the place where an object was lost considered an acceptable siman, או לא הֲוִי סִימֶן — or is it not an acceptable siman?

אָמֵר לֵיה — You have learned the answer to this in the Baraisa that states: מָצָא חָבִּיּוֹת שֶׁל יַיִין — If one found kegs of wine, וְשֶׁל שֶׁמֶן — or of oil, — סָּרָא חָבִיּוֹת שֶׁל יַיִין — or of dried figs, הַבִּי — or of oil, יְשֶׁל תְּבוּאָה — these belong to [the finder]. אַלּוּ שֶׁלוּ — Now, if you should think — דְּמָקוֹם הֲוִי סִימָן — that the of the place where an object was lost is considered an acceptable siman, — בְּרָרוֹז מָקוֹם — let [the finder] announce the place.

אָמֵר רַב זְבִיד — Rav Zevid said: הָכָא בְּמַאי עַסְקִינֶן — With what are we dealing here? בְּרְקְתָּא דְּנַהְנָא — With containers found on the riverbank, where they have been unloaded from boats.

The Gemara elaborates on the status of a riverbank:

אָמֵר רַב מָרִי — Rav Mari said: מַאי טַאֲמָא אָמְרוּ רַבָּנֶן — What is the reason the Rabbis said — אָמֵר רַב מָרִי — that a riverbank is not acceptable as a siman? דְּאַמְרִינָן לֵיהּ — Because we say to [the claimant]: פִּי הֵיכִי דְּאַתְרְמִי לְדִידָךְ — Just as it happened to you, that you left your goods on the riverbank, אַתְרְמִי נַמִּי לְחַבְרָךְ — so too it may have happened to another person, that he left the same type of goods there.

עַמְאי טָעֲמָא אָמְרוֹ — Rav Mari said: אָמֶר דְב מָרִי — What is the reason the Rabbis said בְּלִי — that location along a riverbank אֹל — that location along a riverbank — דְּאַמְרִינָן לֵיה — is not acceptable as a siman? דְּאַמְרִינָן לֵיה — Because we say to [the claimant]: — Just as this particular location happened to be convenient to you, אַתְרְמִי נַמִי לְחַבְּרָךְ הַאִי מְקוֹם — so too this particular location may have happened to be convenient to another person. Thus, even if the claimant identifies the precise location along the riverbank where these containers were placed, it is not considered a valid identification, according to this second version.

מקום סימן

משפט האבידה (עמ' עו) - בדברות משה הערה י"ד הוכיח דלא סגי הרשות מהא דמבואר בגמרא כג. דכריכות ברשות היחיד חייב להכריז דברשות היחיד לא מנשתפא, משמע דאם מזיזים אותו אינו סימן אף דאינו רשות אחרת והניח בצריך עיון לדינא... ודעת גדולי ההוראה שליט"א דתליא לפי הענין דרשות בפני עצמו כגוונא דאוטובוס מהני, וכן בשאר מקומות דחשיבא מקום בפני עצמו.

מפשט האבידה (עמ' צו) - בט"ז (אבן העזר יז, לא) ביאר בצמצם המקום ליכא פלוגתא דגמרא אם מקום הוי סימן, מוכח דלמאי דקיימא לן דמקום הוי סימן הוא נמי בלא צמצם המקום, וכן היא בשלחן ערוך הרב תשובה כ"ח ד"ה והשתא.

תורת האבידה (ז, סק"כ) - אם רק אמר שהאבידה נמצאת בסביבות המקום שלמעשה נמצאת מונחת בו הוי סימן אמצעי.

מצות השבה (רסב, סק"ט) - לא צריכים למקום מסוים, ואם כן בהניח החפץ בתוך רחוב ואחר כך בא בעל האבידה ואמר דהאבידה הוא בתוך רחוב זה (ודוקא אם אומר רחוב מיוחד כמו בבורו פארק רחוב 45 בין 14-15) יש לומר דהוי סימן דאין צריך מקום מסוים ממש.

דרך נפילה

נמוקי יוסף (כג.) - בנפילה לא הוי מקום סימן.

שלחן ערוך (חושן משפט רסב, ט'; ועי' גם ס"ג) - מצא כריכות קטנות של שבלים ברשות הרבים הרי אלו שלו שהרי אין בהם סימן ואם מצאם ברשות היחיד אם דרך נפילה הרי אלו שלו ואם דרך הנחה חייב להכריז.

סמ"ע (רסב, יט) - דרך נפילה כגון שמצאו מפוזרים ובאמצע השדה, ודרך הנחה הוא שמונחין יחד מן הצד.

מקום שבני אדם הולכים

תורת האבידה (ז, י) - אבידה שנמצאת במקום שהרבה בני אדם דורכים שם ואין האבידה כבידה באופן שמצוי שנתגלגלה לשם ממקום אחר, אין מקומה סימן שמא נתגלגלה לשם ממקום אחר ואינה של המבקש אותה.

משפטי התורה (עמ' לג) - אם נמצאה אבידה על המדרכה או בכביש או בכל מקום שדרך האנשים ללכת שם ועלולים להזיזה ברגליהם, כגון אם האבידה הינה חפץ קטן או דבר קל שניתן להזיזו בנקל ברגלי הולכי הרגל אין המקום נחשב סימן.

<u>מקום שהכל נותנין</u>

רמ"א (חושן משפט רסב, ט) - ומיהו במקום שהכל נותנין שם כגון חביות בשפת הנהר אינו סימן שהכל פורקין שם.

משפט האבידה (עמ' צז) - אבל אם כוון מקומה דבשפת הנהר יש אומרים דהוי סימן.

שערי ציון (רסב, ו) - מקום ציבורי שכולם מניחים שם חפצים כמו מטריות כובעים וכיוצא בהם, אם מוצא שמונח שם דבר שאין בו סימן אין המקום סימן ויכול ליטלו אם ניכר שהוא אבוד שם מזמן רב... וכן אם מצא טלכרט בטלפון ציבורי אינו סימן. [ועי' גם מצות השבה, והשבת אבידה כהלכה (ד, סקי"ח); אבל עי' משפטי התורה עמ' לד.]